

บทที่ 6

การลงเสียงเน้นหนักในคำที่มีมากกว่า 1 พยางค์

คำในภาษาอังกฤษจะมีความแตกต่างจากคำในภาษาไทยในเรื่องของการลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ต่าง ๆ ซึ่งจะมีระดับการลงเสียงเน้นหนักในคำที่มีมากกว่า 1 พยางค์ไม่เท่ากัน

คำในภาษาอังกฤษอาจมี 1 พยางค์ 2 พยางค์ จนถึง 7, 8 หรือ 9 พยางค์ ในแต่ละพยางค์ จะมีสระซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด หรือพุดง่าย ๆ ก็คือ สระเป็นแกนของพยางค์ ถ้าขาดเสียงสระจะไม่ปรากฏพยางค์

คำ 1 พยางค์	oh, our, of, heir
คำ 2 พยางค์	again, prefer, woman, puzzled
คำ 3 พยางค์	coincide, contradict, dictator, belated
คำ 4 พยางค์	agriculture, photography, energetic, electioneer
คำ 5 พยางค์	overestimate, inevitable, university, modification
คำ 6 พยางค์	accumulativeness, aerobiology, alphabetization
คำ 7 พยางค์	aerometeorograph, Americanization
คำ 9 พยางค์	agammaglobulinemia

ระดับของการลงเสียงเน้นหนัก

เสียงเน้นหนัก (stress) หมายถึง การออกเสียงพยางค์ใดพยางค์หนึ่งในคำให้ยาวกว่า ดังกว่า และมีระดับเสียงที่สูงกว่าพยางค์อื่น ๆ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีการลงเสียงเน้นหนักและไม่ลงเสียงเน้นหนักในพยางค์แต่ละพยางค์มากกว่าภาษาอื่น ๆ อีกหลายภาษา อาทิ ภาษาฝรั่งเศส คำ *democratique* จะมีการลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์สุดท้าย คือ พยางค์ "tique" พยางค์อื่น ๆ จะไม่ลงเสียงเน้นหนัก ในขณะที่คำ *democratic* ในภาษาอังกฤษจะมีการลงเสียงเน้นหนักถึง 3 ระดับคือ ระดับตั้ง

ที่สุด (primary stress) ในพยางค์ที่ 3 “cra” ระดับที่เบาลงในระดับที่ 3 (tertiary stress) ในพยางค์แรก “de” และไม่ลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่ 2 และที่ 4 ดังนี้

democratic /déməkrætɪk/

คำในภาษาอังกฤษจะมีการลงเสียงเน้นหนัก 3 ระดับ คือ

1. ลงเสียงเน้นหนักมากที่สุด (primary stress หรือ strong stress) ใช้สัญลักษณ์ / ˈ /
2. เสียงเน้นหนักในระดับรองเป็นระดับที่สาม (tertiary stress หรือ light stress) ใช้สัญลักษณ์ / ˘ /
3. ไม่ลงเสียงเน้นหนัก หรือเสียงเน้นเบา (unstress หรือ weak stress) ใช้สัญลักษณ์ / ˌ /

นอกจากเสียงเน้นหนัก 3 ระดับ ที่เกิดขึ้นในคำแล้ว ยังมีเสียงเน้นหนักระดับที่สอง เน้นหนักรองจากระดับ primary stress และจะดังกว่าระดับที่สาม (tertiary stress) เสียงเน้นหนักระดับที่สองนี้เรียกว่า secondary stress ใช้สัญลักษณ์ / ˆ / จะเป็นระดับการลงเสียงเน้นหนักในวลี (phrase) และประโยค (sentence) อาทิ ในวลีที่มีคำคุณศัพท์วางขยายหน้าคำนาม pink dress คำคุณศัพท์จะถูกลงเสียงเน้นหนักด้วย secondary stress ในขณะที่คำนามจะลงเสียงเน้นหนักด้วย primary stress /pɪŋkdrɛs/ เป็นต้น

สัญลักษณ์ของเสียงเน้นหนักเรียงตามลำดับตั้งแต่เน้นหนักที่สุดจนถึงไม่ลงเสียงเน้นหนักคือ / ˈ ˆ ˘ ˌ / สัญลักษณ์ที่แสดงพยางค์ที่ไม่ลงเสียงเน้นหนักจะไม่ใช้ในการแสดงการลงเสียงเน้นหนักในคำเพราะพยางค์ที่ไม่ลงเสียงเน้นหนักมีมาก จะทำให้มองดูเกะกะไม่สวยงาม

การแสดงสัญลักษณ์การลงเสียงเน้นหนักในหนังสือนี้ เท่าที่ผ่านมา (บทที่ 1-5) จะแสดงด้วย primary stress ซึ่งเป็นการแสดงด้วยเสียงเน้นหนักที่สุด แต่ในบทนี้ ซึ่งเป็นบทที่เกี่ยวกับการลงเสียงเน้นหนัก จะแสดง secondary stress / ˆ / และ tertiary stress / ˘ / ด้วย

คำในภาษาอังกฤษที่มีมากกว่า 1 พยางค์ จะมีเสียงเน้นหนักที่สุด (primary stress) ปรากฏบนพยางค์ใดพยางค์หนึ่ง ถ้าเป็นคำหลายพยางค์อาจปรากฏเสียงเน้นหนักในระดับรองลงมา ระดับที่ 3 (tertiary stress) ปรากฏบนอีกพยางค์หนึ่ง และถ้าเป็นคำหลายพยางค์

มาก (6, 7, 8 พยางค์) อาจมีเสียงเน้นหนักระดับ 3 ปรากฏมากกว่า 1 พยางค์ได้ ส่วน พยางค์อื่น ๆ จะเป็นพยางค์ที่ไม่มีการลงเสียงเน้นหนัก ตัวอย่าง

admiration	/əd'mærɪʃən/	agammaglobulinemia	/ə'gæməglə'byələ'nɪmiə/
advertise	/əd'vɜ:tàiz/	airwave	/ɜ:rwèv/
advertisement	/əd'vɜ:tàizmənt/	intercommunicate	/ɪntəkəmyúnəkət/
adoptionism	/əd'ɔ:pʃənɪzəm/	precision	/prɪsɪʒən/
again	/ə'geɪn/	woman	/wʊmən/

กฎ เกณฑ์ ข้อสังเกต และแนวการลงเสียงเน้นหนักในคำ

เดิมภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาในตระกูลเยอรมนิก จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์แรกของคำ ซึ่งเป็นพยางค์ที่เป็นรากศัพท์ (base) แต่ถ้าพยางค์เป็นอุปสรรค (prefix) เสียงเน้นหนักจะปรากฏบนพยางค์ถัดไป การใส่เสียงเน้นหนักแบบนี้ยังคงปรากฏกับคำที่วิวัฒนาการมาจากภาษาอังกฤษโบราณในปัจจุบัน

élbow	fínger	móther	óxen	twénty
fáther	hámmer	óften	síster	wáter

คำยืมจากภาษาฝรั่งเศส และภาษาอื่น ๆ ซึ่งเป็นคำ 2 พยางค์ ส่วนใหญ่เป็นคำนาม ในปัจจุบันจะมีระบบการลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์แรกแบบเดียวกับภาษาอังกฤษ อาทิ

dóctor	júdgment	mánage	pícture
fóreign	jústice	músic	réason

การลงเสียงเน้นหนักในคำที่มีอุปสรรค (PREFIXES)

1. ถ้าพยางค์แรกเป็นอุปสรรค (prefix) จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ถัดอุปสรรคไป และพยางค์ที่เป็นอุปสรรคอาจจะเป็นพยางค์ที่ไม่ลงเสียงเน้นหนัก หรือถ้าลงเสียงเน้นหนักจะเป็นในระดับที่สาม (tertiary stress)

1.1 อุปสรรคที่ไม่ลงเสียงเน้นหนัก คือ a-, be-, for-, with-

asíde	befóre	forbéar	withdráw
ashóre	besíde	forbíð	withstáð

1.2 อุปสรรคที่ลงเสียงเน้นหนักระดับ 3 (tertiary stress) คือ un-, out-, over-, under- เป็นอุปสรรคหน้าคำกริยา เปลี่ยนคำกริยาเป็นคำกริยาประสม (compound verb)

oútlást	òvercómme	ùnderpáy	ùndó
oútrún	òverlóok	ùnderstáð	ùntíe

2. อุปสรรค fore-, out-, over-, under-, up- ถ้าเป็นอุปสรรคเติมหน้าคำนามหรือคำกริยา และกลายเป็นคำนามประสม (compound noun) เสียงเน้นหนักจะอยู่บนพยางค์ที่เป็นอุปสรรค และส่วนหลังจะลงเสียงเน้นหนักระดับสาม

fórecást	óutloòk	óverdòse	únderdòg	úpshòt
fóregròund	oútpùt	óverpàss	únderwèar	úpstàrt

3. อุปสรรคจากภาษาละติน อาทิ com-, de-, dis-, en-, ex-, in-, ob-, per-, pre-, re-, sub- และ sur- เมื่ออยู่หน้ารากศัพท์หรือคำกริยา อุปสรรคเหล่านี้จะไม่ลงเสียงเน้นหนัก (unstress) และเสียงเน้นหนักจะอยู่บนพยางค์ถัดไป

commánd	discúss	exist	predict	procláim
compláin	displáý	expéct	prepáre	protést

4. อุปสรรคจากภาษาละติน อาทิ counter-, trans- เมื่อเติมหน้าคำจะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่เป็นอุปสรรค อาทิ còunterpart , tránscrip เป็นต้น

การลงเสียงเน้นหนักในคำที่มีการเติมปัจจัย (SUFFIXES)

การเติมปัจจัยท้ายคำ จะทำให้ชนิดของคำเปลี่ยนไป และอาจมีผลต่อการลงเสียงเน้นหนักในคำเติมด้วย อาทิ จะมีการเปลี่ยนแปลงจากการลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ใดพยางค์หนึ่งในคำเดิม (stem) เป็นการลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่เป็นปัจจัยหรืออาจเปลี่ยน-

แปลงการลงเสียงเน้นหนักในคำเดิม จากพยางค์หนึ่งเป็นอีกพยางค์หนึ่งได้ โดยมีข้อสังเกตดังต่อไปนี้

1. ปัจจัย (suffixes) ที่วิวัฒนาการมาจากภาษาอังกฤษโบราณ อาทิ -dom, -en, -er, -ful, -hood, -ing, -ish, -less, -ly, -ness, -ship, -some, -wise เมื่อเติมท้ายคำจะเปลี่ยนแปลงชนิดของคำแต่ไม่เปลี่ยนแปลงการลงเสียงเน้นหนักในคำเดิม

awáre + ness	→	awáreness
care + ful	→	cáreful
child + hood	→	chíldhood
devélop + ing	→	devéloping
fool + ish	→	fóolish
free + dom	→	fréedom
friend + ly	→	fríendly
friend + ship	→	fríendship
háppy + ly	→	háppily
lecture + er	→	lécturer
length + wise	→	lénghwise
life + less	→	lífeless
tróuble + some	→	tróublesome
weak + en	→	wéaken

2. ปัจจัยที่ยืมจากภาษาฝรั่งเศส อาทิ -aire, -eau, -ee, -eer, -ese, -esque, -et, -ette, -ique, -oire, -oon ส่วนใหญ่จะลงเสียงหนักบนพยางค์ท้าย¹

¹ บางคำอาจลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ท้าย หรือพยางค์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่พยางค์ท้ายก็ได้ การลงเสียงเน้นหนักในคำยืมจากภาษาฝรั่งเศสนี้ ภาษาอังกฤษแบบ AE กับ BE จะมีการลงเสียงเน้นหนักในคำบางคำต่างกันด้วย อาทิ cháteau (BE), château (AE)

ปัจจัย	คำ
-aire	questionnaire, millionnaire
-eau	batéau, chatéau (AE)
-ee	nominée, réfugiée
-eer	voluntéer, electionéer
-ese	Chinése, Japonése
-esque	grotésque, picturésque
-et	bouquet, buffet ¹
-ette	caséte, kitchenéte
-ique	antíque, boutíque
-oire	armóire, ² au revóir
-oon	balóon, salóon

3. ปัจจัยที่ยืมจากภาษาละติน กรีก และภาษาอื่นๆ จะทำให้การลงเสียงเน้นหนักในคำเดิมเปลี่ยนจากพยางค์เดิมเป็นพยางค์ที่อยู่หน้าปัจจัย และการเปลี่ยนการลงเสียงเน้นหนักจากพยางค์หนึ่งเป็นอีกพยางค์หนึ่ง อาจจะทำให้เสียงสระในพยางค์นั้นๆ เปลี่ยนไปด้วย ปัจจัยที่ทำให้การลงเสียงเน้นหนักเปลี่ยนไป อาทิ -eous, -grapher, -graphy, -ial, -ian, -ic, -ical, -ion, -ious, -ity, -ual

ปัจจัย	คำเดิม	คำที่เติมปัจจัยแล้ว
-eous	advantage courage	advantageous courageous
-grapher	phóto	photógrapher
-graphy	phóto	photógraphy
-ial	ádverb próverb	advérbial provérbial

¹ ออกเสียง /bəfé/, /bufé/ หรือ /búfe/ ได้

² ออกเสียง /armwár/ หรือ /ármæ/ ได้

ปัจจัย	คำเดิม	คำที่เติมปัจจัยแล้ว
-ian	history music	historian musician
-ic	economy symbol	economic symbolic
-ical	academy irony	academic ironical
-ion	associate educate	association education
-ious	industry injure	industrious injurious
-ity	flexible valid	flexibility validity
-ual	effect intellect	effectual intellectual

การเปลี่ยนแปลงการลงเสียงเน้นหนักจะทำให้เสียงสระส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงไปดัง
ตัวอย่าง

คำ	เสียงสระ	คำที่เติมปัจจัย	เสียงสระที่เปลี่ยนไป
academy	/əkə'dɛmi/	academic	/əkədə'mikəl/
advantage	/əd'væntɪʃ/	advantageous	/əd'væntɛʃəs/, /-vən-/
adverb	/əd'vɜ:b/	adverbial	/əd'vɜ:biəl/ (เสียงสระไม่เปลี่ยน)
associate	/ə'səʊsiət/, /-ʃi-/, /-ət/	association	/ə'səʊsi'ʃən/, /-ʃi-/
courage	/kə'reɪʃ/	courageous	/kə'reɪʃəs/
economy	/ɪkə'nəmi/	economic	/ɪkənə'mik/
educate	/ɛ'dʒəkət/	education	/ɛ'dʒək'ʃən/ (เสียงสระไม่เปลี่ยน)
effect	/ɪ'fɛkt/	effectual	/ɪ'fɛkʃəl/, /'tʃəwəl/ (เสียงสระ ไม่เปลี่ยน)

คำ	เสียงสระ	คำที่เติมปัจจัย	เสียงสระที่เปลี่ยนไป
flexible	/fléksəbəl/	flexibility	/flèksəbíləti/
history	/híst(ə)ri/	historian	/hístóriən/, /-tór-/ , /-tár-/
industry	/índəstri/	industrious	/índóstriəs/ (เสียงสระไม่เปลี่ยน)
injure	/ínjə/	injurious	/ínjuriəs/
intellect	/íntələkt/	intellectual	/íntələkčəl/, /-čəwəl/ (เสียงสระ ไม่เปลี่ยน)
irony	/áirəni/	ironical	/airánikəl/
music	/myúzík/	musician	/myuzíriən/
photo	/fótə/	photographer	/fətágrəfə/
photo	/fótə/	photographic	/fòtəgræfík/
proverb	/próvərb/	proverbial	/prəvərbíəl/
symbol	/símbəl/	symbolic	/símbálík/
valid	/væləd/	validity	/vəlfídəti/

พยางค์ที่ลงเสียง primary stress อาทิ vá- ในคำ valid /væləd/ เมื่อเติมปัจจัย -ity เป็น validity และเสียงเน้นหนัก primary stress จะย้ายไปอยู่ที่พยางค์ -lí- ในคำ validity /vəlfídəti/ การย้ายเสียงเน้นหนักจากพยางค์แรกไปสู่พยางค์ที่สองทำให้พยางค์แรก va ออกเสียงเป็น unstressed จึงเกิดเสียง /ə/ แทนที่เสียง /æ/

เสียงสระในคำ educate /éjəkət/ กับ education /éjəkéషən/ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเสียงสระทั้ง ๆ ที่เสียงเน้นหนักเปลี่ยนไปจากเดิมลงเสียง primary stress บนพยางค์แรก เปลี่ยนไปเป็นพยางค์ที่สาม เพราะพยางค์แรก ถึงแม้จะไม่ลงเสียง primary stress แต่ก็ยังลงเสียงเน้นหนักในระดับที่สาม เสียงสระจึงออกเสียง /e/ ตามเดิม ไม่เปลี่ยนแปลงเป็นเสียง /ə/

หลักที่ช่วยในการลงเสียงเน้นหนักในคำที่มีมากกว่า 1 พยางค์

เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีการลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ต่าง ๆ และการลงเสียงเน้นหนักจะเป็นส่วนสำคัญในการให้ความหมาย ผู้เรียนจึงควรทราบหลักในการลงเสียงเน้นหนักในคำต่าง ๆ นอกจากคำที่มีอุปสรรคและปัจจัยดังได้กล่าวแล้ว

1. คำที่แสดงจำนวนที่เป็นสิบ เป็นร้อย เป็นพัน ทั้งจำนวนพื้นฐาน (cardinal numbers) และจำนวนอนุกรม (แสดงลำดับ หรือ ordinal numbers) อาทิ 20, 30, 40 จะลงเสียงเน้นหนักที่สุด (primary stress) บนพยางค์แรก พยางค์อื่นจะเป็น unstressed

Cardinal Numbers	Ordinal Numbers
twénty	twéntieth
thírty	thírtieth
fórtý	fórtieth
ffífty	ffíftieth
síxty	síxtieth
séventy	séventieth
éighty	éightieth
nínety	nínetieth
húndred	húndredth
thóusand	thóusandth
míllion	míllionth
bíllion	bíllionth

2. คำที่แสดงจำนวน 13-19 หรือจำนวนที่เป็น -teen ทั้งจำนวนพื้นฐาน และจำนวนแสดงลำดับที่ จะมีการลงเสียงเน้นหนักที่ -teen หรือ -teenth ด้วย และการลงเสียงเน้นหนักที่ -teen หรือ -teenth นี้ จะมีได้ทั้ง 2 กรณี คือ primary stress / ˈ / และ tertiary stress / ˌ / ดังนี้

thirtèen (th) หรือ thirtéén (th)
fóurtèen (th) หรือ fóurtéén (th)
sìxtèen (th) หรือ sìxtéén (th)
nìnetèen (th) หรือ nìnetéén (th)

ลักษณะการลงเสียงเน้นหนักแบบนี้ จะเกิดกับจำนวนเลขและจำนวนลำดับที่ที่เป็นจำนวนสิบ รวมกับจำนวน 1-9 อาทิ twenty-three, forty-five, eighty-seven โดยที่จำนวนหลังเครื่องหมาย hyphen (-) จะต้องลงเสียงเน้นหนักด้วย ซึ่งอาจเป็น primary stress / ˈ / หรือ tertiary stress / ˈ / ก็ได้

twénty - twò หรือ twènty - twó
thírty - fòur หรือ thírty - fóur
fífty - sèven หรือ fífty - séven
nínety - nìne หรือ nínety - níne

การออกเสียงพยางค์ท้ายในคำ thirteen (th) หรือส่วนท้ายในคำ twenty-two เป็นเสียงเน้นหนักที่สุด (primary) หรือเสียงเน้นหนักที่สาม (tertiary) ขึ้นอยู่กับข้อความและสถานการณ์ในตอนนั้น อาทิ ถ้ามีการพูดแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่าง 13 กับ 30 ก็อาจใช้เสียงเน้นหนักแบบ primary stress ทั้ง 2 คำ อาทิ

I said thirtéén not thírty.
I have twénty - thrèe dollars.
Jim is only twènty - thrèe.
She said fòrty - twó, not fòrty - thrèe.

3. โดยทั่วไปคำนาม และคำกริยา 2 พยางค์ (ที่ไม่ใช่คำยืมจากภาษาฝรั่งเศส) จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์แรก และคำกริยา 2 พยางค์ บางคำอาจลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ท้าย บางคำที่เป็นได้ทั้งคำนามและคำกริยา และลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์แรกเหมือนกัน

คำนาม 2 พยางค์	คำกริยา 2 พยางค์
árrrow	bórrrow
cóusin	fóllow
cuúrtain	muúttate
flówer	ignóre
mángo	insúre
móther	prevént
móuntain	resént

คำนามและคำกริยา 2 พยางค์ สะกดเหมือนกันและลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์แรกเหมือนกัน

คำนาม 2 พยางค์	คำกริยา 2 พยางค์
lécture	lécture
muúrmur	muúrmur
tórture	tórture

มีคำที่ประกอบด้วย 2 พยางค์ และทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ได้ 2 ชนิดคือ เป็นได้ทั้งคำนามและคำกริยา จะมีการลงเสียงเน้นหนักแตกต่างกัน คือ คำนามจะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์แรก และคำกริยาจะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์หลัง การลงเสียงเน้นหนักแตกต่างกัน จะทำให้คำนาม และคำกริยามีเสียงสระแตกต่างกันได้

คำนาม		คำกริยา	
addict	/ædɪkt/	addict	/ədɪkt/
affect	/æfekt/	affect	/əfekt/
combat	/kæmbæt/	combat	/kæmbæɪt/
concert	/kɑnsəɪt/	concert	/kɑnsɜɪt/
compact	/kæmpækt/	compact	/kæmpækt/
conflict	/kɒnflɪkt/	conflict	/kɒnflɪkt/, /kən- /
consist	/kɒnsɪst/	consist	/kənsɪst/
content	/kɒntent/	content	/kəntent/

คำนาม		คำกริยา	
contest	/kántest/	contest	/kəntést/
contract	/kántrækt/	contract	/kəntɹækt/
contrast	/kántræst/	contrast	/kəntɹæst/
convent	/kánvent/, /-vənt/	convent	/kənvént/
decrease	/díkrɪs/	decrease	/díkrɪs/
desert	/dézət/	desert	/dízərt/
detail	/dítel/, /dítéɪl/	detail	/dítéɪl/
digest	/daɪdʒest/	digest	/daɪdʒést/, /dæ-/
dictate	/díktet/	dictate	/díktét/, /díktet/
entrance	/éntrəns/	entrance	/íntræns/
essay	/ése/	essay	/esé/
export	/éksport/, /-pɔrt/	export	/ekspórt/, /-pórt/
import	/ímport/, /-pɔrt/	import	/ímpórt/, /-pórt/
impress	/ímpres/	impress	/ímprés/
increase	/ínkrɪs/	increase	/ínkrɪs/
insult	/ínsəlt/	insult	/ínsəlt/
object	/ábʃjɪkt/	object	/əbjékt/
outflow	/áutflo/	outflow	/autfló/, /áut-/
perfume	/pərfyum/	perfume	/pəfyúm/
permit	/pərmít/	permit	/pəmít/
present	/prézənt/	present	/prɪzént/
process	/prásəs/	process	/prəsés/
project	/prájekt/	project	/prəjékt/
reject	/ríjekt/	reject	/ríjékt/
relay	/ríle/	relay	/rílé/, /ríle/
run-in	/rənɪn/	run-in	/rənɪn/
shut-in	/ʃətɪn/	shut-in	/ʃətɪn/

คำนาม		คำกริยา	
subject	/sʌbjɪkt/	subject	/səbjɛkt/
survey	/sʌrveɪ/	survey	/səvɛɪ/
transplant	/trænsplænt/	transplant	/trænsplænt/
transport	/trænsport/, /ˈpɔrt/	transport	/trænspɔrt/, /ˈpɔrt/

4. คำที่มี 3 พยางค์ขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นคำกริยาลงท้ายด้วย -ate จะลงเสียงเน้นหนักพยางค์ที่ 3 นับจากพยางค์สุดท้าย และพยางค์ -ate จะออกเสียง /-et/ เพราะลงเสียงเน้นหนักระดับ 3 (tertiary stress)

accommodate	exaggerate
agitate	evaluate
appreciate	illustrate
correlate	irrigate
cultivate	irritate
decorate	manipulate
designate	vaccinate
desolate	violate

5. คำที่มี 3 พยางค์ขึ้นไป ลงท้ายด้วย -tive และพยางค์หน้า -tive เป็นพยางค์เปิด¹ ส่วนใหญ่จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่ 3 นับจากพยางค์สุดท้าย และพยางค์ -tive จะออก /-tɪv/ เพราะเป็นพยางค์ที่ไม่ลงเสียงเน้นหนัก

accusative	decorative	narrative	
acquisitive	denotative	nominative	/nɒm(ə)nətɪv/

¹ พยางค์เปิด คือ พยางค์ที่มีเสียงสระเป็นเสียงท้ายสุดของพยางค์ ไม่มีเสียงพยัญชนะมาปิดพยางค์ (ซึ่งเรียกว่า พยางค์ปิด) อาทิ cultivate พยางค์ /-tɪ-/ เป็นพยางค์เปิด แต่ descriptive พยางค์ -crɪp- เป็นพยางค์ปิด (เพราะปิดด้วยเสียง /p/)

altrnative	exécutive	óperative	/ápɾətɪv/
applcative	inítiative	pejórativ	
combinative	legísulative	kwálativ	/kwálatɪv/
connótative	motívative	restórative	

คำที่มีมากกว่า 3 พยางค์บางคำอาจลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่ 4 นับจากพยางค์ท้ายสุด แต่จะลงเสียงเน้นหนักระดับ 3 (tertiary) ไว้บนพยางค์ก่อน -tive ได้ หรือมีการรวบพยางค์จาก 4 พยางค์ เป็น 3 พยางค์ได้ อาทิ

decorative	อาจออกเสียง	/dék(ə)rətɪv/ หรือ /dékərətɪv/
motivative	ออกเสียง	/mótəvətɪv/
nominative	อาจออกเสียง	/nám(ə)nətɪv/ หรือ /námənətɪv/
operative	อาจออกเสียง	/áp(ə)rətɪv/ หรือ /ápərətɪv/
pejorative	อาจออกเสียง	/pijárətɪv/ หรือ /péj(ə)rətɪv/ หรือ /péjərətɪv/
qualitative	ออกเสียง	/kwálatɪv/

คำที่มีพยางค์ท้ายสุดเป็น -tive และมีพยางค์หน้า -tive เป็นพยางค์ปิด จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ก่อนพยางค์ -tive

constrúctive	instrúctive
descriptiv	prescriptiv
destrúctive	recéptive
inscriptiv	respéctive

ยกเว้นคำบางคำ อาทิ adjective ซึ่งเป็นคำนาม และมีพยางค์ปิดอยู่หน้าพยางค์ -tive แดลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่ 3 นับจากท้ายสุดคือ ádjective

6. คำที่ลงท้ายด้วยปัจจัย -ary, -ery, -ory และ -mony จะมีหลักในการลงเสียงเน้นหนักดังนี้

คำตั้งแต่ 4 พยางค์ขึ้นไป และลงท้ายด้วย -ary, -ery, -ory และ -mony จะลงเสียงเน้นหนักที่สุด (primary stress) บนพยางค์ที่ 4 นับจากพยางค์ท้าย และชาวอเมริกันนิยมลงเสียงเน้นหนักระดับ 3 (tertiary stress) บนพยางค์ก่อนสุดท้ายคือ -àry, èry, òry, และ

mòny ลักษณะการลงเสียงเน้นหนักระดับ 3 บนพยางค์ก่อนสุดท้ายนี้ชาวอังกฤษจะไม่ลงเสียงเน้นหนัก แต่จะลงเสียงเน้นเบา (weak stress) ทุกพยางค์ ซึ่งนับเป็นความแตกต่างของชาวอเมริกันและชาวอังกฤษในเรื่องการลงเสียงเน้นหนักที่เป็นระบบ

-ary	
คำ 4 พยางค์	
árbitàry	mílitàry
cómmentàry	míSSIONàry
cústomàry	néCESSàry
díCTIONàry	quÉStIONàry
díETàry	sÉCONDàry
FÉbruàry	sÉcretàry
hónoràry	tÉrtiàry
Jánuàry	vóLuntàry
คำ 5 พยางค์	
contÉmporàry	itíNERàry
herÉditàry	

-ery	
คำ 4 พยางค์	
ártillÈry	míllinÈry
cÉmetÈry	mónastÈry
dýsentÈry	státionÈry
ÉffrontÈry	

-ory	
คำ 4 พยางค์	
áuditòry	ínventòry
cátégòry	mándatòry
dórmitòry	tÉrritòry

คำ 5 พยางค์	
combinatòry	explánatòry
contrádictòry	inflámmatòry
deprécatòry	invéstigatòry
exclámatòry	satisfactòry

-mony	
คำ 4 พยางค์	
céremòny	testimòny
mátrimòny	

7. คำหลายพยางค์ที่ลงท้าย -ify, -ily และ -ity จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ก่อนปัจจัยเหล่านี้ หรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ ลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่ 3 นับจากพยางค์ท้ายสุด

-ify คำ 3 พยางค์	-ily คำ 5 พยางค์	-ity คำ 4 พยางค์
clássify	arbitrárily	brutálicity
eléctrify	customáarily	casuálicity
jústify	dietáarily	duálicity
glórfify	honoráarily	finálicity
nótify	momentáarily	mentálicity
qúalify	necessáarily	modálicity
símplify	ordináarily	totálicity
térrify	voluntáarily	vitálicity
téstify		คำ 5 พยางค์
		abnormálicity
		nationálicity
		sexuálicity

		คำ 6 พยางค์
		bisexuálicity
		conditionálicity
		grammaticálicity
		originálicity
		คำ 7 พยางค์
		confidentiálicity
		individuálicity
		superficiálicity

8. คำบุรุษสรรพนามประเภทมีความหมายแสดงถึงตนเอง (reflexive pronouns) ซึ่งจะแสดงด้วยการเติมปัจจัย -self ท้ายคำสรรพนามแสดงเจ้าของ และคำสรรพนามที่ทำหน้าที่เป็นกรรม จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่เป็นปัจจัย “-self”

mysélf	→	ourséives	
yoursélf	→	yourséives	
himsélf	}	→	
hersélf			themséives
itsélf			

9. คำที่ลงท้ายด้วยปัจจัย -ee, -eer และ -ese เสียงเน้นหนักจะอยู่บนพยางค์ท้ายสุด หรือพยางค์ที่เป็นปัจจัย

-ee /-i/	-eer /-ir/	-ese/-is/, /-iz/
adoptée	auctionéer	Burmése
adressée	budgetéer	Ceylonése
avisée	conventionéer	Chinése
assignée	electionéer	Congolése
devotée	mountainéer	Japanése
employée	pionéer	Javanése

-ee /-i/	-eer /-ir/	-ese/-is/, /-iz/
examinée	voluntéer	Lebanése
interviewée		Nepalése
nominée		Siamése
referée		Vietnamése
refugée		
trainée		
trustée		

การเปลี่ยนแปลงการลงเสียงเน้นหนักเมื่อเปลี่ยนปัจจัย (SUFFIXES)

คำในภาษาอังกฤษที่มีการเติมปัจจัยที่ต่างกัน จะมีการลงเสียงเน้นหนักต่างกัน ได้ และมีผลทำให้เสียงสระต่างกันไปด้วย ข้อสังเกตคือ ถ้ามีการเติมปัจจัยที่มีสระเสียงเบา /ə/ หรือ /ɪ/ จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ก่อนพยางค์เบา

คำ	เติมปัจจัย -ist, -er เสียงเน้นหนักคงเดิม	เติมปัจจัย -ic เสียงเน้นหนักเปลี่ยน	เติมปัจจัย -al เสียงเน้นหนักคงเดิม
biólogy	biólógist	biológic	biológical
lexicógraphy	lexicógrapher	lexicográphic	lexicográphical
phonólogy	phonólogist	phonológic	phonológical
photógraphy	photógrapher	photográphic	photográphical
psychólogy	psychólogist	psychológic	psychológical
technólogy	technólogist	technológic	technológical

การเปลี่ยนแปลงการลงเสียงเน้นหนักจะทำให้เสียงสระเปลี่ยนไป

คำเดิม		คำที่เติมปัจจัยเสียงเน้นหนัก และเสียงสระจะเปลี่ยนแปลง	
biology	/baɪələʒi/	biologic	/bàɪələʒɪk/
lexicography	/ləksəkəgrəfi/	lexicographic	/ləksəkogræfik/
phonology	/fənləʒi/	phonologic	/fònləʒɪk/

คำเดิม		คำที่เติมปัจจัยเสียงเน้นหนัก และเสียงสระจะเปลี่ยนแปลง	
photography	/fətə'græfi/	photographic	/fə'tægræ'fɪk/
psychology	/saɪkə'lɔːdʒi/	psychologic	/saɪkə'lɔːdʒɪk/
technology	/tek'nɔːlədʒi/	technologic	/tɛknə'lɔːdʒɪk/

ฝึกออกเสียงคำต่าง ๆ ที่เมื่อเติมปัจจัยเสียงเน้นเบา /ə/ หรือ /ɪ/ แล้ว เสียงเน้นหนักจะลงบนพยางค์หน้าปัจจัย

คำที่มีปัจจัยออกเสียง /ʃən/ สกกดด้วย -tion, -ssion, -shion, -cion, -cian

-tion /ʃən/	-ssion /ʃən/	-shion, -cion, -cian /ʃən/
abstráction	admission	fáshion
addítion	commíssion	cúshion
ambítion	discússion	logícian
appreciáction	dismissíon	magícian
argumentáction	expresíon	mathematícian
articuláction	intermíssion	mortícian
assassináction	míssion	musícian
brutalizáction	omíssion	phonetícian
competítion	permíssion	physícian
composítion	posséssion	politícian
consideráction		suspícion
coordináction		
defínítion		
evaluáction		
exhibítion		
globalizáction		
isoláction		

-tion /ร็อน/	-ssion /ร็อน/	-shion, -cion, -cian /ร็อน/
limitación		
menstruación		
moderación		
oposición		
observación		
populación		
pronunciación		
calificación		
repetición		
simplificación		
especialización		
superstición		
transliteración		
vocalización		

ฝึกคำที่มีปัจจัย สะกด -sia และ -sian หรือ -sion ออกเสียง /-ซ็อ/, /-ร็อน/ ลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์หน้าปัจจัย

/-ซ็อ/	/-ร็อน/
afasia	Asian
Asia	Caucasian
Australasia	Eurasian
Eurasia	evasión
fantasia	ocasión
Malasia	persuasión

คำที่มีปัจจัยออกเสียง /-อ-/ อื่น ๆ จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์หน้าปัจจัยเช่นเดียวกัน -ian ออกเสียง /-เอน/ หรือ /อน/, -ous, -ious หรือ -eous ออกเสียง /อส/

-ian /-iən/, /ən/		-ous, /əs/, -ious /əs/, /-iəs/	
Bulgarian	/bɜlɡəˈriən/	courageous	/kəˈreɪʃəs/
Caesarian	/siˈsiəriən/	delicious	/dɪlɪʃəs/
Canadian	/kənəˈdiən/	famous	/ˈfeɪməs/
comedian	/kəˈmiːdiən/	grievous	/ˈɡriːvəs/
grammarian	/ˈɡræməˈriən/	jealous	/ˈʤeɪləs/
historian	/ˈhɪstəriən/	joyous	/ˈɔɪiəs/
Hungarian	/hʌŋɡəˈriən/	malicious	/məˈlɪʃəs/
librarian	/laɪbrəriən/	nervous	/ˈnɜrvəs/
logician	/ləˈdʒɪʃən/	outrageous	/ˈaʊtreɪʃəs/
magician	/məˈdʒɪʃən/	pompous	/ˈpɒmpəs/
musician	/ˈmyʊzɪʃən/	spacious	/ˈspeɪʃəs/
politician	/pəˈlɪtɪʃən/		
Rotarian	/rəˈtəriən/		
Sumarian	/sʊməˈriən/		
Tocharian	/ˈtɒkəriən/		
vegetarian	/veʒəˈtəriən/		

คำที่มีปัจจัยเป็น -ous, -ious หรือ -eous ออกเสียง /-əs/ และหน้าเสียง /-əs/ มีเสียงสระอีกเสียงหนึ่ง อาทิ /-iəs/, /-ərəs/, /-uəs/, /-enəs/ เสียงเน้นหนักจะอยู่ถัดจากสระเหล่านี้ไปอีกพยางค์หนึ่ง หรือพยางค์ง่าย ๆ ก็คือ จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์ที่ 3 นับจากพยางค์ท้ายสุด

adventurous	/ədˈvɛnʃ(ə)rəs/	marvelous	/ˈmɑrv(ə)ləs/
curious	/kyúriəs/	monotonous	/məˈnɒt(ə)nəs/
continuous	/kəntɪnyəwəs/	mysterious	/ˈmɪstəriəs/
dangerous	/ˈdeɪŋ(ə)rəs/	ridiculous	/rɪdɪˈkjuːləs/
delirious	/dɪlɪˈriəs/	serious	/ˈsɪəriəs/
dubious	/dúbiəs/	spontaneous	/spənténiəs/

envious	/énviəs/	treacherous	/tréč(ə)rəs/
glorious	/glóriəs/	various	/vériəs/, /vɛ-/
humorous	/hyúmərəs/	victorious	/viktóriəs/
industrious	/indəstriəs/	vigorous	/víg(ə)rəs/

คำที่มีปัจจัย -ial ออกเสียง /əl/ หรือ -ual ออกเสียง /-əl/ หรือ /-əwəl/ เสียงเน้นหนักจะอยู่บนพยางค์หน้าปัจจัยเหล่านี้

-ial /-əl/		-ual /-(əw) əl/	
artificial	/artəfʃiəl/	actual	/ækč(əw) əl/
beneficial	/benəfiʃiəl/	annual	/snyə(wə) l/
financial	/faɪnənsiəl/, /fə-/	effectual	/ifékičə(wə)l/, /-ʃ-/
official	/əfʃiəl/	intellectual	/intələkičə(wə)l/, /-ʃ-/
social	/səsiəl/	punctual	/pʊŋ(k)čə(wə)l/
special	/speʃiəl/	visual	/viʒ(ə)wəl/, /viʒəl/

คำที่มีปัจจัย -ic, -ical, -ically จะมีเสียงเน้นหนักบนพยางค์หน้าปัจจัย

-ic	-ical	-ically
académic	académical	académically
artístic	artístical	artístically
crític	crítical	crítically
democrátic	-	democrátically
económics	económical	económically
eléctric	eléctrical	eléctrically
fanátic	fanátical	fanátically
gigántic	-	gigántically

-ic	-ical	-ically
hystéric	hystérical	hystéricaly
idiomátic	-	idiomáticamente
irónic	irónical	irónicaly
melódic	-	melódicaly
músic	músical	músicaly
optimístic	optimístical	optimísticaly
philosóphic	philosóphical	philosóphicaly
sarcástic	-	sarcásticaly
zoológic	zoológical	zoológicaly

ยกเว้นคำบางคำ เป็นคำ 3 พยางค์ลงท้ายด้วยปัจจัย -ic จะลงเสียงเน้นหนักบนพยางค์แรก แต่ถ้าเติมปัจจัย -ical และ -ically จะลงเสียงเน้นหนักหน้าปัจจัย

Árabic
pólitic
rhétoric

Cátholic
pólitical
rhétorical

lúnatic
pólitically
rhétoricaly

สรุป

การลงเสียงเน้นหนักในคำจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษจะต้องมีความรู้ และมีทักษะในการลงเสียงเน้นหนัก โดยอาศัยการออกเสียงบ่อย ๆ และรู้หลักเกณฑ์ในการลงเสียงเน้นหนักคำประเภทต่าง ๆ ดังได้กล่าวแล้ว